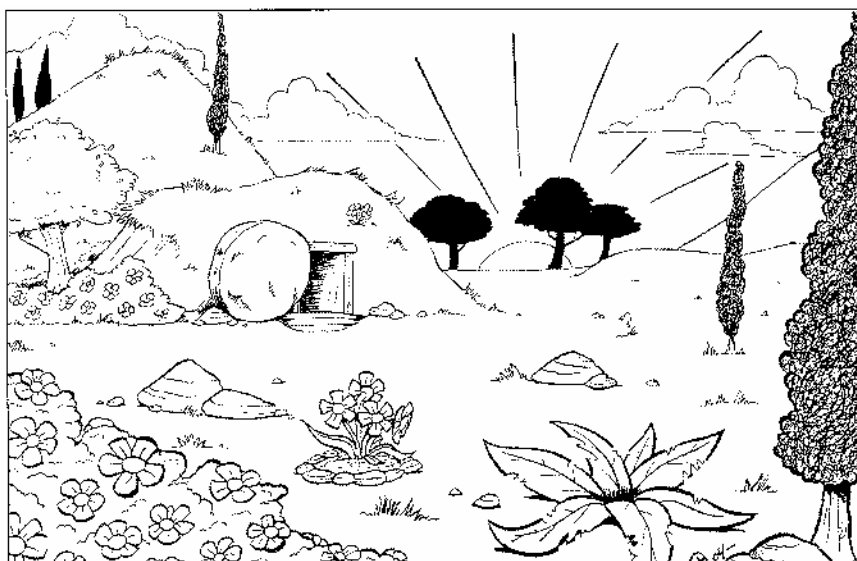

Van Palmpasen tot Pasen

Een week om bij stil te staan

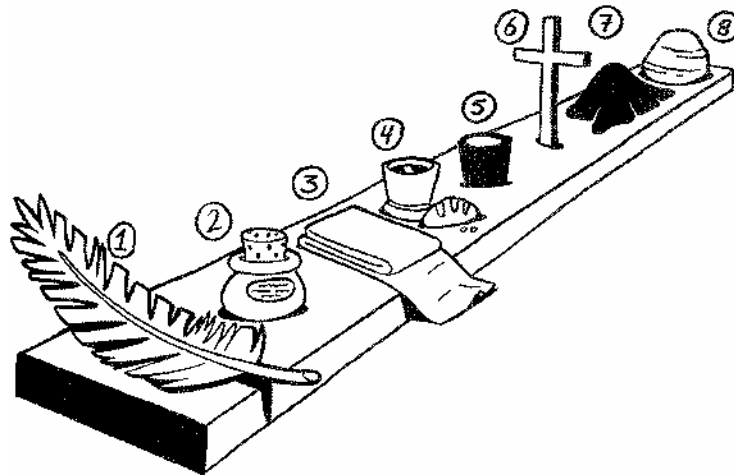

Dagen	Bijbelgedeelten	Symbolen
Palmpasen	Matteüs 21 : 1-11	palmtakje
Maandag	Matteüs 26 : 6-13	reukolie
Dinsdag	Johannes 13 : 1-17	handdoek
Woensdag	Matteüs 26 : 17-30	brood en beker
Donderdag	Matteüs 26 : 31-56	lijdensbeker
Goede Vrijdag	Matteüs 27 : 27-50	kruis
Zaterdag	Lucas 23 : 50-56	donkere doek
Pasen	Matteüs 28 : 1-10	steen

Een handreiking om deze week te vieren met kinderen in het gezin.

Vooraf

Het is de bedoeling dat jullie vanaf Palmzondag iedere dag een verhaal uit de lijdensgeschiedenis van Jezus Christus lezen of vertellen. Om dit te visualiseren is er voor elke dag een symbool bijgevoegd. Dit symbool kan op de bijgevoegde strook ('weg') worden gelegd. In dit boekje wordt verdere toelichting bij de symbolen gegeven. Deze toelichting kan worden gebruikt om de kinderen de symbolen uit te leggen.

De Werkgroep *Kind & Eredienst* hoopt dat dit een goed hulpmiddel is bij de voorbereiding op en de viering van het Paasfeest!

Zondag - Palmpasen

De intocht in Jeruzalem, Matteüs 21 : 1-11

Symbool: palmtakje

De Here Jezus komt zes dagen voor Pasen naar Betanië, dat is op vrijdag de achtste Nisan¹ (Johannes 12 : 1).

Hij blijft daar de sabbat over en op de eerste dag van de week, zondag de tiende Nisan, vijf dagen voor zijn dood, trekt Hij rijdend op een ezel Jeruzalem binnen.

De tiende Nisan is ook de dag waarop het paaslam moet worden uitgekozen

(Ex. 12 : 3). Op deze dag stelt de Here Jezus zichzelf voor als de Messias, door Jeruzalem als koning binnen te rijden. Het hele volk kan het zien. Deze symbolische handeling betekent dat nu het grote Paaslam gedood en geofferd zal worden.

Het 'hosanna' roepen komt voor in de zogenaamde 'Hallel' (Ps.113-118), psalmen die met name tijdens het paasfeest gezongen werden.

Het woord *hosanna* was oorspronkelijk een smeekbede om hulp en verlossing, vaak gericht tot een koning maar ook tot God. Tijdens het Loofhuttenfeest was men gewoon op elk van de zeven dagen, naast andere verzen, ook Psalm 118:25 *hosanna* te roepen en te zingen. In dat vers staat: 'Och Here geef toch heil, och Here geef toch voorspoed!' Men liep dan om het brandofferaltair heen met palmtakken in de hand. Die takken werden ook wel *hosanna's*

---

¹ Nisan is de eerste maand van het joodse religieuze jaar. Deze maand omvatte de periode van half maart tot half april.

genoemd. Vanwege de vaste plaats van het *hosanna* in de liturgie van de grote feesten, was het geleidelijk aan, van een roep om hulp, tot een jubelroep geworden, wat in dit bijbelgedeelte duidelijk blijkt.

De menigte die Jezus volgt, jubelt en geeft lof en prijs aan Hem, Die als zoon van David, als Messias, de belofte voor Israël komt vervullen.

- *Dat mogen wij ook doen, als we als symbool vandaag, de 'palmtak' op de weg leggen.*

Maandag - De zalving te Betanië, Matteüs 26 : 6-13

Symbool: reukolie

Het geven van olie aan gasten om zich te zalven, was een algemene gewoonte in Israël. Voor dure zalfolie, zoals de heerlijk ruikende nardusbalsem in dit bijbelgedeelte, werden albaster vaasjes gebruikt. Het is dus een hele luxe die Maria, de zuster van Lazarus (Joh.12:3) hier ten loon spreidt. De discipelen, en in het bijzonder Judas, ergeren zich er aan. Ze vinden het maar verspilling, Maria had die dure olie beter kunnen verkopen, zodat het geld voor de armen gebruikt had kunnen worden.

Omdat de Here Jezus hun gedachten kent, zegt Hij: 'De armen zullen jullie altijd bij je hebben, maar Mij niet. Ze heeft dit gedaan met het oog op mijn begrafenis'. Jezus waardeert deze daad van Maria. Hij noemt het: een liefdewerk.

Het verzorgen van een gestorvene bestond, volgens joods gebruik, uit het wassen en zalven van de dode. Daarna werd het lichaam in doeken gewikkeld. Het verzorgen en begraven van een dode was in Israël een godsdienstige plicht, die heel belangrijk was, belangrijker zelfs dan het bestuderen van de wet. Jezus verwachtte als misdadiger gedood te worden en zou daarom zonder zalving begraven worden. Daarom prijst Hij haar daad en zegt: 'Overal in de wereld waar het evangelie verkondigd wordt, zal ook worden verteld wat zij gedaan heeft. Zo zal zij in de herinnering blijven voortleven.'

- *Daarom plaatsen we vandaag reukolie op de weg. Het flesje kan eventueel worden gevuld met bijvoorbeeld badolie.*

Dinsdag - De voetwassing, Johannes 13: 1-17

Symbool: doek

De dag 'voor het paasfeest' is donderdag 14 Nisan. Het feest van de ongezuurde broden (15-21 Nisan) is nog niet aangebroken, daarom zegt Johannes, dat het nog 'vóór het paasfeest' was.

Op 14 Nisan wordt de paasmaaltijd in de avond van die dag gehouden. Het geslachte paaslam wordt dan gegeten, vandaar dat onder de 'maaltijd' wel de 'paasmaaltijd' verstaan moet worden.

Het is de laatste avond die Jezus samen met zijn discipelen doorbrengt. Wat Jezus op deze avond doet doet Hij in het besef, dat God Hem alle macht in handen heeft gegeven. Ondanks zijn Goddelijke herkomst en bestemming is Jezus bereid het nederigste slavenwerk te doen: voeten wassen.

Wie naar een maaltijd ging, diende zich van tevoren helemaal te wassen. Omdat men gewend was open sandalen te dragen aan de blote voeten, werden de voeten altijd stoffig. Voor men aan tafel ging waste men de handen en een slaaf kwam rond om de voeten te wassen. Pas als dat was gebeurd, was men weer helemaal rein,

Er is in de bovenzaal blijkbaar geen slaaf aanwezig om de voeten van de gasten te wassen. De discipelen gaan liever met ongewassen voeten aan tafel liggen, dan zich te vernederen door die taak op zich te nemen. Wanneer Jezus dat merkt, staat Hij op van tafel, legt zijn mantel af, pakt een linnen doek als handdoek, neemt water en begint voeten van zijn discipelen te wassen.

De Here Jezus wordt zo de dienstknecht van zijn discipelen.

- *Daarom leggen we vandaag als symbool een handdoek op de weg.*

Vraag: Hoe kun jij anderen dienen of helpen?

Woensdag - Voorbereiding van de paasmaaltijd; instelling van het Heilig Avondmaal, Matteüs 26 : 17-30

Symbool: brood en beker

Het voorbereiden van het Pascha hield onder andere in: het zoeken naar een gepaste ruimte, het kopen van een lam, wat in de namiddag in de tempel geslacht werd, en het klaarmaken van de maaltijd. Tijdens deze avondmaaltijd werd herdacht hoe God zijn volk uit Egypte had verlost.

De Paschamaaltijd, in de tijd van Jezus, verloopt als volgt: de vader of het hoofd van een groep, of familie, opent het feest met het uitspreken van twee zegeningen, de eerste over het gehele feest, de tweede over de aanwezige wijn. Dan wordt de eerste beker met wijn gedronken. Daarna wordt het eten binnengebracht, bestaande uit: matzes, gebraden lam, bittere kruiden en charoseth. De matzes zijn gebakken van ongezuurd meel. Dit wijst erop dat er geen tijd was om het deeg te laten rijzen toen Israël 's nachts uit Egypte vertrok. De bittere kruiden, zoals mierikswortel, laten zien dat de tijd in Egypte bitter was. Charoseth is een bruine zoete vruchtenmoes die lijkt op het leem, waarvan de stenen voor de farao gebakken moesten worden. Het geslachte en gebraden lam wijst op het offer dat eens gebracht zal worden ter verzoening van de schuld van de mensen.

De betekenis van het een en ander wordt door de vader uitgelegd. Na het zingen van het eerste deel van de lofzang, de psalmen 113, 114 en 115, wordt de tweede beker gedronken. Daarna neemt de vader het brood, spreekt de zegen erover uit, breekt het er deelt het uit. Het wordt gegeten met de bittere kruiden en de vruchtenmoes. Pas dan begint men met het eten van het paaslam. Na de maaltijd zegent het hoofd van de familie de derde beker tegelijk met een afsluitend dankgebed. Tot slot wordt dan het tweede deel van de lofzang, de psalmen 116, 117 en 118, gezongen.

Als de Here Jezus in het verhaal het brood breekt, verandert Hij de gebruikelijk woorden in woorden, die over Hemzelf gaan. Daarmee stelt Hij het Heilig Avondmaal in. Jezus spreekt over zijn eigen lichaam. Hij is het nieuwe Paaslam, dat met zijn dood het nieuwe verbond instelt.

- *Daar denken we aan als we vandaag brood en een beker op de weg plaatsen. De beker kan eventueel gevuld worden met bijvoorbeeld druivensap.*

Gebed: Dank U wel Here Jezus, dat ik door uw bloed mag leven.

Witte donderdag. Het verraad voorzgd / Getsémane / De gevangenneming, Matteüs 26 : 31-56

Symbool: lijdensbeker

Verdrietig en bang bidt de Here Jezus tot driemaal toe: 'Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan; doch niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.' De uitdrukking 'drinkbeker' herinnert aan het Joodse gezinsleven. Het was in Israël de gewoonte, dat bij een maaltijd de vader van het gezin aan ieder kind en iedere huisgenoot het drinken in de beker deed. Ieder kreeg dus in zijn beker het deel dat de vader voor hem of haar had bedacht.

Daarom wordt dat beeld ook vaak gebruikt, wanneer men denkt aan God. In het Oude Testament is 'beker' een gebruikelijke figuurlijke uitdrukking voor oordeel en lijden.

Jezus aanvaardt de beker met het deel wat de Vader Hem gaat geven: het lijden voor jou en voor mij.

- *Daarom plaatsen we nu de zwarte beker op de weg.*

Goede Vrijdag - De bespottng / De kruisiging / Het sterven van Jezus, Matteüs 27 : 27-50

Symbool: kruisje

De soldaten van de stadhouder, zijn in dit geval geen Romeinse soldaten, maar hulp troepen die in het land zelf uit de niet-joodse, inheemse bevolking werden opgeroepen. Hun bespottng gebeurt niet op bevel van Pilatus, ze doen dit uit eigen beweging en tonen daarmee hun verachting voor het joodse volk. Met het spuwen bereikt de bespottng een hoogtepunt. Met het slaan op de doornenkroon, een uiting van wreedheid, gaat de bespottng over in mishandeling. Dit slaan moet zeer pijnlijk zijn geweest.

De soldaten hadden maar één bedoeling: Jezus' koningschap bespottelijk te maken. Voordat Jezus gekruisigd wordt geven de soldaten Hem zure wijn, vermengd met gal (bitterheid, soort gif - zure wijn was een volksdrank). Het is een joodse gewoonte om de ter dood veroordeelde vóór de terechtstelling een verdovende drank te geven om de pijn te verlichten. Maar als Jezus proeft wat ze Hem geven, wijst Hij dit af. Hij wil bij zijn volle bewustzijn dit lijden dragen.

Na 'bitter lijden' en aan het eind van drie uren van duisternis en verlatenheid, weet Jezus dat Hij zijn lijdenstaak volbracht heeft. Dan geeft Hij zijn geest in de hand en van zijn Vader en blaast Hij de laatste levensadem uit.

Opdracht:

Wat zegt de Here Jezus als Hij aan het kruis hangt? Zoek het op in Lucas 23:46.

En wat staat er in Johannes 19:30?

- *Plaats nu het kruisje op de weg.*

Vraag: Waarom stierf de Here Jezus? En voor wie stierf hij?

Stille zaterdag - Jezus in het graf, Lucas 23 : 50-56

Symbol: donkere doek

Jozef kwam oorspronkelijk uit Arimatea, een stad in Juda. Hij was lid van de Joodse Raad, het Sanhedrin. Hij was dus een joodse schriftgeleerde die, zoals je in Matteüs 27:57 kunt lezen, in de Here Jezus was gaan geloven. Samen met Nicodemus (Johannes 19:39), een schriftgeleerde, die het niet eens was geweest met de terechtstelling van de Here Jezus, heeft hij het dode, lichaam van Jezus begraven.

Jozef waagt het om hiervoor bij Pilatus toestemming te vragen. Dat is niet zonder gevaar, want als de joden het merken...!

De sabbatdag begint op vrijdagavond bij het vallen van de avond. Er is dus haast bij om Jezus voor die tijd te begraven.

Naar joodse gebruiken wikkelt Jozef het lichaam van Jezus in een nog ongebruikt stuk linnen. Het graf waarin het lichaam van de Here Jezus gelegd wordt, is zijn familiegraf, dat dichtbij Golgota ligt. Alleen rijke mensen konden al tijdens hun leven een graf kopen. Zo gaat de profetie uit Jesaja 53:9 in vervulling.

Met een zware steen wordt het graf tenslotte zorgvuldig afgesloten. De vrouwen, die verdrietig de begrafenis meemaken, gaan terug naar Jeruzalem.

De avond valt en de sabbat begint. Jezus ligt in het graf. Een dag van stilte is aangebroken. Een dag van rouw.

- *Daarom leggen we vandaag een zwarte doek op de weg.*

Opdracht: Denk er eens over na hoe het zou zijn als dit het einde van het evangelie was geweest.

Paaszondag - De opstanding, Matteüs 28 : 1-10

Symbol: steen

Meteen na de sabbat gaan de vrouwen weer naar het graf. Nu hebben ze specerijen bij zich. Ze willen de begrafenis, die vrijdag zo haastig verliep, netjes afmaken.

Maar ineens is er een aardbeving. Een engel van God daalt neer om het graf te openen. De bewakers schrikken enorm en slaan op de vlucht!

Ook de vrouwen schrikken als ze bij het graf aankomen en daar een engel op de weggerolde steen zien zitten. Maar de engel stelt hen onmiddellijk gerust. 'Wees niet bang', zegt hij, 'De Heer is hier niet, want Hij is opgestaan, zoals Hij gezegd heeft!' Hij laat hun het lege graf zien. 'Ga het maar gauw aan de discipelen vertellen'. De vrouwen gehoorzamen meteen en rennen weg. Wat zijn ze blij. Jezus leeft!

Dan plotseling zien ze de Here Jezus. Hij geeft hun, net als de engel, opdracht het aan zijn broeders de discipelen, te vertellen. Jezus is opgestaan, Hij leeft! De dood is overwonnen!! Dat mogen ook wij aan iedereen vertellen!

- *Het laatste symbool dat op de weg gezet wordt is de steen. Jezus leeft!*

Dit idee werd meegebracht uit San Diego. Het is vrij bewerkt en aangepast voor *Stichting Kinderwerk Timotheüs*, voor *Vertel het Maar* en uiteindelijk voor de *Werkgroep Kind & Eredienst*. Voor de toelichting is voornamelijk gebruik gemaakt van de Studiebijbel en van Dr. J.H. Bavinck: 'Geschiedenis der Godsopenbaring'.